Vincent Auditor Számviteli Szolgáltató és Tanácsadó Kft.
Levelezési cím: 2373, Dabas, Tavasz utca 3.
Telefon: +36-30-9930-995 Fax: +36-29-367-696 Email: 06705759844@vodafone.hu
www.vincentauditor.hu

BELSŐ ELLENŐRI JELENTÉS

Lőrinci Város Önkormányzatának megbízásából készült belső ellenőri vizsgálatról, a Polgármesteri Hivatal költségvetési szervnél a helyi adók kezelésének, adóhátralékok behajtására tett intézkedések vizsgálatáról

Készítette: Vincent Auditor Kft.
Készült: 2010. augusztus 4.

Vincent Auditor Számviteli Szolgáltató és Tanácsadó Kft.
Levelezési cím: 2373, Dabas, Tavasz utca 3.
Telefon: +36-30-9930-995 Fax: +36-29-367-696 Email: 06705759844@vodafone.hu
www.vincentauditor.hu

Ellenőrzést végezte: Vincent Auditor Számviteli Szolgáltató és Tanácsadó Kft.

Ellenőrzött szerv: Lőrinci Város Önkormányzat Polgármesteri Hivatal

Az ellenőrzés tárgya: helyi adók kezelése, adóhátralékok behajtására tett intézkedések

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy a Polgármesteri Hivatal költségvetési szervnél a helyi adók szabályozása, a kimutatott adótartozások nyilvántartása és a nyilvántartás zártsága (a behajthatatlan követelések illetve az adótartozások értékvesztésének elszámolása) megfelel-e az ellenőrzés alá vont időszakban hatályos 1990. évi C. törvény, a 2003. évi XCII. törvény, illetve a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény, valamint a helyi szabályzatban rögzített előírásoknak.

Az ellenőrzés típusa: pénzügyi ellenőrzés

Alkalmazott módszerek és eljárások: Az ellenőrzés elvégzéséhez a szükséges adatokat és nyilvántartásokat, valamint a kapcsolódó információkat a Polgármesteri Hivatal Pénzügyi Irodájának munkatársai szolgáltattak, Armós Sándorné működött közre az adózási rendszer vizsgálatában, illetve adott felvilágosítást a felmerült kérdésekre.

Ellenőrzési időszak: 2008-2009. évek

Helyszíni ellenőrzés időpontja: 2010. július 15.

Vizsgálatot végző ellenőr: Kovács László Barna regisztrált adószakértő

Ellenőrzéskor hivatalban lévő vezetők neve, beosztása:

Víg Zoltán	polgármester
Dr. Domaniczky Endre	jegyző

Vonatkozó jogszabályi környezet:

- 1992. évi XXXVIII. törvény az államháztartásról (a továbbiakban: Áht.),
- a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (a továbbiakban: Ötv.),
- a költségvetési szervek belső ellenőrzéséről szóló 193/2003. (XI. 26.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Ber.),
- 1990. évi C. törvény a helyi adókról (a továbbiakban: Htv.),
- az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.),
- 1991. évi LXXXII. törvény a gépjárműadóról (a továbbiakban: Gjt.),
- a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: Szt.),
- 249/2000. (XII. 24.) Kormányrendelet az államháztartás szervezetei beszámolási és könyvvezetési kötelezettségeinek sajátosságairól (a továbbiakban Vhr.),
- az önkormányzat 26/2003. (XI.27) sz. helyi rendelete a helyi adókról.

Vincent Auditor Számviteli Szolgáltató és Tanácsadó Kft.
Levelezési cím: 2373, Dabas, Tavasz utca 3.
Telefon: +36-30-9930-995 Fax: +36-29-367-696 Email: 06705759844@vodafone.hu
www.vincentauditor.hu

Részletes vizsgálati megállapítások

1. A helyi adókra vonatkozó rendeletalkotás

1.1 Helyi iparűzési adó

Lőrinci Város Képviselő-testületének 26/2003. sz. helyi rendelete 9. § határozza meg a település illetékességi területén a helyi iparűzési adóra vonatkozó rendelkezéseket a helyi adóról szóló 1990. évi C. törvény felhatalmazása és rendelkezései alapján.

A hatályos rendelet szabályozza az adó mértékét, amely

- állandó jellegű iparűzési tevékenység esetén az adóalap 2 %-a,
- ideiglenes jellegű iparűzési tevékenység esetén 5.000 Ft/naptári nap.

Hiányzik a rendelkezésből a piaci vásározó kiskereskedelmi tevékenységre vonatkozó szabályozás. (1990. évi C.tv. 37.§(2) a) és 40.§(2).

Az önkormányzat rendelete összhangban van a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény IV. fejezetében meghatározottakkal, azzal ellentétes szabályokat nem tartalmaz.

Javasolja az ellenőrzés a helyi rendelet kiegészítését a Tv. 37.§ (2) a) szerinti tevékenysége vonatkozó szabályokkal.

1.2 Gépjárműadó

Az önkormányzat a gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvényt módosító 1995. évi XCVIII. törvény alapján szedi be a gépjárműadót a település illetékességi területén.

Az Országgyűlés a motorizációval járó közterhek arányosabb elosztása, a települési, a fővárosban a kerületi önkormányzatok bevételeinek gyarapítása, valamint a közúthálózat karbantartásához és fejlesztéséhez szükséges források bővítése érdekében alkotta meg a gépjárművek adójáról szóló törvényt.

A 2007. január 1.-től hatályos előírások szerint:

- A személyszállító gépjármű esetén
    - A gyártási évben és az azt követő 4-7. naptári évben 300/Ft kilowatt,
    - A gyártási évet követő 4-7. naptári évben 260 Ft/kilowatt,
    - A gyártási évet követő 8-11, naptári évben 200 Ft/kilowatt,
    - A gyártási évet követő 12-15. naptári évben 160 Ft/kilowatt,
    - A gyártási évet követő 16. naptári évben és az azt követő naptári években 120 Ft/kilowatt.
- Tehergépjármű esetében az adó alapja a tehergépkocsi hatósági nyilvántartásában feltüntetett saját tömege növelve a terhelhetősége 50%-ával, az adó mértéke az adóalap minden megkezdett 100 kilogrammja után 1200 Ft.

Az egy évnél régebbi állomány nagyságát befolyásolta az a körülmény is, hogy nagy összegű volt az a követelés, amely felszámolás alatt álló vállalkozással szemben állt fenn.

Az iparűzési adó esetében megvizsgáltuk a 2009. éves befizetési kötelezettség és a bruttó hátralék arányát, megállapítottuk, hogy az 13,8 %, megfelelőnek minősíthető.

5.3 Építményadó hátralék

2008. december 31.-én a hátralék 23 200 e Ft.

Építményadó	**Bruttó összeg e Ft**
Nem esedékes	0
90 napos	1 045
91-180 napos	3 652
181-360 napos	3 800
360 napnál régebbi	14 703
Összesen	**23 200**
Értékvesztés	**2 712**
Nettó	**20 488**

2009. december 31.-én a hátralék 30 025 e Ft.

A részletezés a következő:

Építményadó	**Bruttó összeg e Ft**
Nem esedékes	4 858
90 napos	0
91-180 napos	3 818
181-360 napos	3 435
360 napnál régebbi	22 773
Összesen	**34 884**
Értékvesztés	**21 671**
Nettó	**13 213**

Az építményadó esetében is nagymértékben változott az értékvesztés összege, ugyanakkor korántsem ilyen mértékben növekedtek az egy évnél régebbi tartozások.

Az egy évnél régebbi tartozások 54,8 %-kal növekedtek, **az értékvesztés 2009. évben nyolcszorosa a 2008. évinek.**
A tartozás állomány december 31. összege 78 %-a az éves fizetési kötelezettségnek.

Részletes elemzést igényel a tarozás állomány összegének növekedése.
A tartozás állomány 65 %-a felszámolás alatt álló adózóval szemben áll fenn.

Javasoljuk megvizsgálni a felszámolás helyzetét, célszerű volna nyilatkoztatni a felszámolót az eljárás várható időtartamáról, a tartozás rendezés esélyéről.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a hatályos számviteli törvény szerint behajthatatlan követelést a mérlegben nem szabad kimutatni. A behajthatatlan követelés leírásának szabályait a számviteli törvény, és a 249/2000. (XII.24.) Korm. rendelet szabályozza.

5.4 Pótlékok hátralékai

2008. december 31.-én fenn álló hátralék 19 989 e Ft

A követelés állomány lejárat szerinti részletezése:

Pótlék	**Bruttó összeg e Ft**
Nem esedékes	0
90 napos	8 982
91-180 napos	0
181-360 napos	0
360 napon túli	11 007
Összesen	**19 989**
Értékvesztés	**5 319**
Nettó	**14 670**

2009. december 31.-én fenn álló hátralék: 29.754 eFt.

A követelés állomány lejárat szerinti részletezése:

Pótlék	**Bruttó összeg e Ft**
Nem esedékes	0
90 napos	11 780
91-180 napos	0
181-360 napos	0
360 napon túli	17 974
Összesen	**29 754**
Értékvesztés	**26 181**
Nettó	**3 573**

A pótlékok összege 2009. évben 48,9 %-kal több, mint a 2008. évben volt.

A behajtás esélye 2008. évben még 73 % volt, 2009. évben 12 %, a változás látványos visszaesés.

A Polgármesteri Hivatal számára különösen hátrányos a 360 napon túliak növekedése, mert

- az itt szereplő összeg behajtása igen nehéz,
- a változás arra utal, hogy romlott az adózok fizetési készsége, képessége.

2009. december 31.-én a pótlékok követelésállományának 49,3%-a felszámolás alatt álló adóssal szemben áll fenn. Ebben az esetben a tapasztalatok szerint csaknem nulla a behajtási eljárás eredménye.

6. Az adótartozások behajtására tett intézkedések

Az adóügyekkel foglalkozó munkatársak az adózókat az iparűzési adó és a gépjármű adó fizetési kötelezettségük összegéről a rendeletei, illetve a törvényi előírásoknak megfelelően értesítik.

A véletlenszerűen kiválasztott értesítések tartalmát megvizsgálva megállapítottuk, hogy azok megfelelőek.

A vállalkozások **folyószámla kivonatot kapnak** a helyi adófolyószámlájuk állásáról, a befizetéseikről és a fennálló tartozásukról. A hátralékosok a folyószámla egyenlegről való tájékoztatás mellett értesítést kapnak az adósságuk összegéről is.

Az értesítések postázása a vonatkozó előírások betartásával történik, így az adózók határidőben megismerik kötelezettségeiket. **Az értesítések postázása tértivevényesen történik.**

Részletesen megvizsgáltuk, hogy az önkormányzat adócsoportja milyen eszközöket alkalmaz a gépjárműadóból és az iparűzési adóból származó kintlévőségek behajtása érdekében.

A hátralékok behajtása érdekében alkalmazzák a beszedési megbízást az iparűzési adó és a gépjárműadó esetében.

Vállalkozói engedély visszavonását vizsgálva megállapítottuk, hogy ezt az eljárást nem alkalmazzák, pedig ez az eljárás a tapasztalatok szerint erőteljesen kényszeríti az egyéni vállalkozókat a hátralék rendezésére.

Az adótartozások behajtásánál nem lehetséges minden esetben inkasszó benyújtás, mert az adózók nagy hányada magánszemély. Magánszemélyek ellen a beszedési megbízás helyett a letiltás módszerét lehet alkalmazni.

Magánszemélyek esetében **a letiltás módszerét alkalmazzák.**
A munkáltatók azonban nem reagálnak az elvárható intenzitással, tapasztalat szerint eredményesebb, ha a letiltható jövedelem a nyugdíjfolyósító igazgatóságtól és nem munkáltatótól származik.

A letiltáshoz szükséges munkáltatói címek megadásában köteles közreműködni:

- a Társadalombiztosítás (Egészségügyi, Nyugdíjbiztosítási intézetek)
- az APEH.

Az APEH az adóhatósági együttműködés keretében azt is megteszi, hogy az önkormányzati adóhatóság hivatalos értesítése esetén az adózó központi költségvetésnél kimutatott adó túlfizetését utalja a jogosult önkormányzatnak.

Gépjármű adótartozás rendezése érdekében alkalmazott hatékony módszer a **forgalmi rendszám ideiglenes bevonása.** Ebben az esetben az illetékes Okmányirodával kell együttműködni. Segíti a behajtást, hogy az Okmányiroda a településen található.

Végrehajtási eljárás alkalmazása esetén a költséghatékonyság minimális, az eredmény és a ráfordítás aránya kedvezőtlen.

A vizsgálat időpontjában a végrehajtóval szerződés volt a behajtás érdekében.

Ügyvédnek megbízást behajtásra az önkormányzat nem adott.

Felszámolási eljárás kezdeményezésének módszerét nem alkalmazzák.

Az ellenőrzés általános tapasztalata szerint a **felszámoltatási eljárás** a társas vállalkozásokkal szemben hatékony eljárás, ezt az önkormányzatok csak ritka esetben alkalmazzák. Az eljárást az 1991. évi XLIX. törvény szabályozza.
Ennek alapján, ha az adós fizetési kötelezettségének nem tesz eleget, és ez bizonyítható, az illetékes bíróságnál

- kezdeményezni lehet a felszámolási eljárást,
- és az adósság fedezetének biztosítására vagyonfelügyelő kirendelését kezdeményezheti az adóhatóság.

A **pótlék kivetés** is eszköze lehet a hátralékos adózók fizetésre való ösztönzésének. A pótlékok behajtása azonban az adókhoz hasonló módszerrel történhet, idő és költségigényes munka.

Az önkormányzat számára munkaigényes és ezért is rendkívül költséges a kintlévőségek behajtása. A tapasztalatok alapján ki kell választani azokat az eszközöket, amelyek viszonylag kis ráfordítással biztosítják az eredményes behajtást.

Ilyen lehet:

- rendszám bevonás,
- letiltás, beszedési megbízás,
- felszámolás.

7. Egyéb megállapítások

Megvizsgálta az ellenőrzés, hogy a követelés állomány alakulása milyen hatással volt az önkormányzat gazdálkodására.

Az éves beszámolók szerint

2008. december 31.-én	64 986 e Ft
2009. december 31.-én	52 838 e Ft

volt a kintlévőség.

A követelés állomány a bevételi főösszegnek jelentéktelen hányadát, 4,3 %-át teszi ki.

2009. évben az adósságszolgálat 59 562 e Ft, meghaladja a december 31.-i követelés állomány összegét, de a meglévő pénzállománnyal együtt fedezetet biztosít a pénzügyi rendezésre.

2009. december 31.-én a **felszámolás alatt álló adózók tartozása** 38 753 e Ft, ez az összeg 2009. évben 125 nap működési költséget finanszírozhatott volna, ha a behajtás sikerrel jár.

Megvizsgáltuk a **rövid lejáratú kötelezettség arányát a hosszú lejáratú kötelezettséghez viszonyítva.**

A mérték 2008. és 2009. évben egyaránt 15 %, a mutató szerint nincs veszélyeztetve az önkormányzat likviditása.

Összefoglalás

Az önkormányzat helyi adókra vonatkozó rendelete összhangban van a helyi adókról szóló törvénnyel, azzal ellentétes rendelkezést nem tartalmaz.

A helyi adók analitikus nyilvántartása a számviteli szabályoknak, és az adózási jogszabályoknak is megfelel. A nyilvántartás az adózók azonosításhoz szükséges valamennyi információt tartalmazza, adónemként megállapítható a bevallás, a befizetés, a hátralék vagy a túlfizetés összege.

Az önkormányzat számviteli politikával rendelkezik. Az értékvesztés elszámolását szabályozták, a szabályozás azonban nem felel meg minden szempontnak.

A kiválasztott kivetések, határozatok alapján megállapítottuk, hogy a gépjárműadóra és az iparűzési adóra vonatkozó határozatok,

- az érvényes jogszabályok szerinti tartalommal készültek,
- a kivetett adók pontosan kerültek meghatározásra,
- az adózók kellő időben megkapták a határozatokat

Az adózókkal kapcsolatos ügyintézés a vizsgált időszakban – a kiválasztott adózóknál megismert tények alapján – jogszerűen történik. Az alkalmazott eljárási rend és nyomtatványok biztosítják az adózók számára a kötelezettségeik határidőben történő rendezéshez szükséges pontos információkat.

Az adókövetelésekből származó értékvesztés összege, a felszámolás alatt álló vállalkozások tartozása ugrásszerűen megnövekedett.

Vincent Auditor Számviteli Szolgáltató és Tanácsadó Kft.
Levelezési cím: 2373, Dabas, Tavasz utca 3.
Telefon: +36-30-9930-995 Fax: +36-29-367-696 Email: 06705759844@vodafone.hu
www.vincentauditor.hu

Javaslatok

1. **Javasolja az ellenőrzés, hogy a helyi adókra vonatkozó rendeletet egészítsék ki a jelentésben részletezettek szerinti helyi szabályokkal.**

2. **Javasolja az ellenőrzés, hogy a számviteli politika értékvesztésre vonatkozó szakaszát a 249/2000. (XII.24.) Korm.rendelet szerint módosítsák.**

3. **Javasolja az ellenőrzés, hogy vizsgálják meg az értékvesztés növekedésének okait, mérjék fel, a felszámolás alatt álló vállalkozásokkal szembeni követelések leírása érdekében milyen intézkedések tehetők.**

4. **Javasolja az ellenőrzés, hogy a 60 napnál régebbi, elismert követelések esetében legyen az önkormányzat a felszámolás kezdeményezője.**

Vincent Auditor Kft.
2373 Dabas, Tavasz utca 3.
Adószám: 13115214-2-13
Banksz.: 64400037-30097767-111

Vincent Auditor Számviteli Szolgáltató és Tanácsadó Kft.
Levelezési cím: 2373, Dabas, Tavasz utca 3.
Telefon: +36-30-9930-995 Fax: +36-29-367-696 Email: 06705759844@vodafone.hu
www.vincentauditor.hu

Záradék

A helyi adók kezelésének, adóhátralékok behajtására tett intézkedések ellenőrzéséről készült jelentés-tervezet tartalmát megismertem, egy példányát átvettem. A költségvetési szervek belső ellenőrzéséről szóló 193/2003. (XI. 26.) Korm. rendelet 28. § (2) bekezdése értelmében nyilatkozom, hogy

*~~A jelentés-tervezetben foglaltakkal egyetértek.~~

*A jelentés-tervezet kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül nyilatkozom arról, hogy észrevételt kívánok-e tenni az abban foglaltak megállapításaival kapcsolatban, illetve az észrevételeimet a jelentés-tervezet kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül megküldöm a vizsgálatot végző szerv vezetőjének.
Tudomásul veszem, hogy a határidő elmulasztását egyetértésnek kell tekinteni.

Tudomásul veszem, mint az ellenőrzött intézmény vezetője, hogy az ellenőrzés során megállapított hiányosságok megszüntetésére intézkedési tervet készítek, a végrehajtásért felelős személyek és a vonatkozó határidők megjelölésével, az elfogadott ellenőrzési jelentés kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül, és gondoskodom az abban foglaltak végrehajtásáról.

Lőrinci, 2010. szeptember 07.

LŐRINCI VÁROS JEGYZŐJE

Aláírás

* A csillaggal jelzett részt értelemszerűen kell kihúzni, illetve változás nélkül hagyni.